

PORTREE

Mihkel Tüür, andekas arhitekt, mullune aasta puitehitise konkursi võidutöö autor, võttis kevade hakul aega meie arhitektuuri, materjaleelistuste ning tulevikuvõimaluste üle pisut pikemalt järele mõtelda.

A KATRE KOIT
aripaev@aripaev.ee

“Kui mälukaartid suudavad üha rohkem salvestada, talletada ja analüüsida, siis mis sellest kõigest ehitatud keskkonda järele jääb? Ehitustehnoloogia kui konservatiivne majandusharu uueneb aeglaselt ja kui, siis mõttesuundade muutuse sunnil. Usun, et Eestil on jälle ajalooline võimalus olla kohaliku tooraine kasutusega Euroopa muutunud majanduskaardil teedrajal positsioonil,” arwab Mihkel Tüür.

Millised on Eesti praeguse arhitektuuri juumalad, eelistatuid materjalid ja suunad? Mõnes mõttes on arhitektuuris jälle kevad nagu aastal 1905, kui Auguste ja Gustave Perret loiid raudbetoonkonstruktsioonidega tegeleva ettevõtte. Uus ehitustehnoloogia muutis arhitektuuri ilmet. Hiljem tekkisid juurde teoreetilised põhjendused ja selgitused. Nüüd on väljakutseks tagasipöördumine maja algtoodete ja kergete juurde.

Võtmeküsimus ehituses on kohalike ressurside – nii materjalide kui ka teadmise – rakendamine keskkonna loomisel. Kui 1905. aastal võimaldas just raudbetoon efektiivsemalt ja odavamalt ehitada, kasutades uut arhitektuurset ruumi, siis praegu on teemaks raskete materjalide asendamine kohalike ja kergete materjalidega, milleks on Eesti kontekstis eelkõige puit. Kohalike materjalide eesmärgipärane rakendamine ehituses võib anda üllatavalt efektiivseid tulemusi. Asendades ehitises 1 m³ betooni puiduga, võib ehitusest tekkivat CO₂ emissiooni piirata viis korda. Materjali tootmise ahel lüheneb ja oluliselt lihtsamaks läheb hoone ümbertöötlemine selle elutsükli lõpus. Hoone sisekliima ja toimimine muutuvad samuti.

Nii et tagasi juurte juurde minemine võiks olla oluline suund? Taasavastamist ootavad hooned, millel räästas püüab kinni palava suvepäikese, kus ruumi ventileerimiseks käib kõigele lisaks ka aken lahti ja kütmiseks võib ahju tule teha. Avatav aken kui maja osa on huvitaval kombel vahepeal arhitektuuris ununenud kip-

” Taasavastamist ootavad hooned, kus ruumi ventileerimiseks käib kõigele lisaks ka aken lahti.

Mihkel Tüür

AASTA puitehitise 2010: Mihkel Tüüri loodud Muhus asuv suvemaja, mille üksteise peale liimitud prussid moodustavad võlvjad vormid.

FOTOD:
ERAKOGU